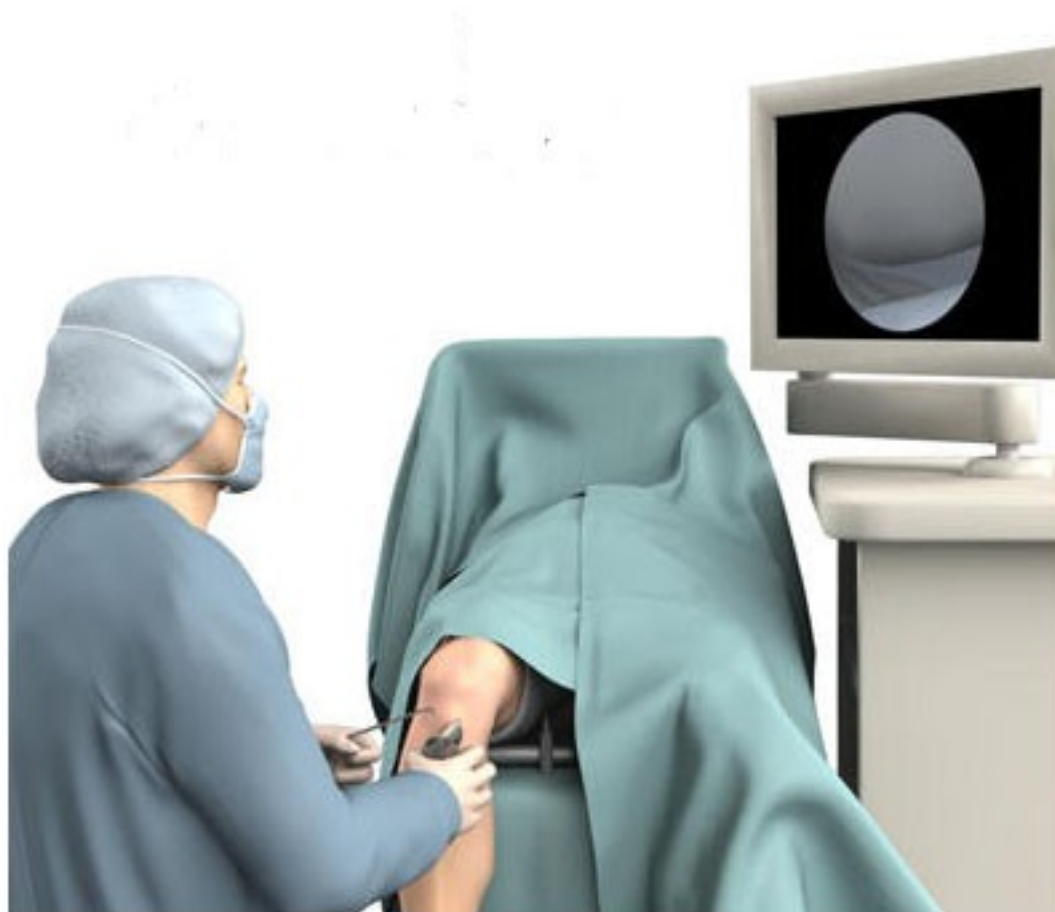

Артроскопия

Артроскопията представлява мини-инвазивна (щадяща) хирургична процедура, при която се дава възможност за диагностика и лечение на увреди в дадена става, както такива причинени от травма, така и хронично протичащи заболявания. При артроскопската процедура хирургът прави малък разрез в областта на ставата и въвежда инструмент (артроскоп) с осветяваща система и малка леща, чрез която се получава увеличен образ на структурите в ставата, като те се осветяват за да се получи ясен образ. Чрез свързване на артроскопа с камера и монитор, хирургът може да огледа ставата достатъчно прецизно през малкия кожен разрез, което различава манипулацията от стандартната операция с голям разрез. По този начин става възможно да се определи степента и вида на увредата, а след това тя да се възстанови или коригира, ако е възможно.

Защо е необходима артроскопията?

Диагностиката на ставните увреди и заболявания започва с анамнеза (разказ на пациента относно неговите оплаквания), клинично изследване и обикновено рентгенография. Допълнителни изследвания като ядрено магнитен резонанс (ЯМР) и компютърна томография (КТ) също могат да се проведат. Чрез артроскопията се прави

крайна диагноза, която може да бъде по-точна от разширената операция (с голям разрез) и изброените образни изследвания.

Заболяване или увреда от травма може да засегне костите, хрущяла, лигаментите (връзките), мускулите и сухожилията в областта на дадена става. Някои от най-честите състояния, които се диагностицират по време на артроскопия на става са:

1. Възпалителен процес

Например синовит, който представлява възпаление на вътрешната обвивка на ставата

2. Остра или хронична увреда

- Раменна става – увреда на ротаторния маншон (сухожилия около ставата), импинджмънт синдром (притискане при движение в рамото), повтарящи се луксации (изваждане) на рамото
- Колянна става – увреди на менискуси/хрущял, хондромалация (износване или травма на хрущяла на ставата), разкъсване на предна кръстна връзка с нестабилност.
- Китка – синдром на карпален канал
- Свободни тела (хрущялни или костни) в става – т. нар. „ставна мишка“

3. Гонартрозата (увреда на хрущяла на коляното) и съпътстващите я увреди също са обект на лечение при артроскопията

Основните ставни оплаквания, които налагат извършването на артроскопия са:

- неясни ставни болки
- ставен оток с неясна причина
- ограничен обем на движения
- скованост
- "блокажи" на коляното
- чувство на нестабилност в дадена става.

Ставите, които подлежат на артроскопска диагностика и лечение са най-често колянна, раменна, лакътна, киткова, тазобедрена и глезенни стави.

Как се извършва артроскопията?

Артроскопската операция, въпреки че е по-лека процедура от „откритата“ операция, изисква анестезия (упойка) и специално оборудване в операционна зала. Преди операцията ще Ви се направи анестезия (упойка), която би могла да бъде спинална (обезчувствяване от кръста надолу), обща или местна, в зависимост от ставата и увредата, която ще се лекува. Чрез един или няколко малки разреза се прониква в ставата, като се въвежда оптичната система и различни видове инструменти, които се специално изработени за третиране на специфични увреди. В началото артроскопията се е използвала само за диагностични цели и планиране, преди „откритата“ операция. С развитието на хирургичната техника и създаването на по-нови, усъвършенствани инструменти, вече много заболявания на ставите се лекуват артроскопски. Например, повечето увреди на менискуси могат да се лекуват чрез артроскопия.

След приключване на операцията, накрайниците се изваждат, разрезите се зашиват и се поставя стерилна превръзка. Най-често се поставя дренажна тръбичка в ставата, която на следващия ден се отстранява.

Престоят в клиниката след операцията е най-често 1-2 дни. Преди изписването ще Ви се дадат указания за последващия режим - дейностите, които трябва да избягвате, упражненията за възстановяване на ставата и грижа за превръзката. Ще се изпишат и лекарства за профилактика на тромбозата. По време на контролния преглед ще се смени превръзката, ще се отстранят конците (на 14-я ден след операцията), ще се направи оглед и изследване на ставата и ще се дадат указания за по-нататъшния режим и рехабилитация.

Вида на артроскопската процедура и времето за възстановяване след операцията зависи от спецификата на Вашето заболяване/увреда. Възможно е по време на

артроскопията, хирургът да открие увреда, която не може да се третира адекватно артроскопски. Може да се пристъпи към по-разширена „открита хирургия“ , докато сте все още под упойка или към тази процедура ще се пристъпи на по-късен етап след операцията, когато Вашият хирург ще обсъди с Вас откритите от него увреди на ставата и ще Ви предложи по-нататъшно лечение.

Какви са възможните усложнения?

Въпреки че са редки, някои усложнения могат да настъпят по време или след артроскопската операция. Те са :

- инфекция
- флебит (тромби във вените)
- увреда на нерви
- оток
- кървене
- счупване на инструмент

Общо тези усложнения настъпват в по-малко от 1 процент от случаите.

Какви са предимствата на процедурата?

Въпреки че артроскопската хирургия е известна с това, че се използва за лечение на изявени спортисти, тя представлява много добър и резултатен лечебен метод за всички ортопедични пациенти. Ранната рехабилитация и възстановяване, както и бързото връщане към ежедневиия начин на живот, правят тази процедура желана и предпочитана от пациента, в сравнение с конвенционалната „открита“ операция.

Какво е възстановяването след артроскопската операция?

Малките разрези заздравяват за 2 седмици. Превръзката след операцията, която най-често е по-обемиста се сменя с по-олекотена на следващия ден, а дренажната тръбичка се отстранява. Въпреки че болката след процедурата е лека, вероятно ще Ви е нужно няколко седмици, за да възстановите напълно движенията на ставата. В началото ще трябва да се придвижвате с помощно средство или със някакъв вид имобилизация (средство за обездвижване), като ще получите помощ от специалист по кинезитерапия. Ще ви бъде назначена специфична за Вас рехабилитационна програма, за да се ускори възстановяването и за да можете да се върнете към ежедневиите си занимания възможно най-скоро. Не е необичайно при някои случаи пациентите след артроскопия да се върнат към работа или училище в рамките на няколко дни. Това разбира се зависи от специфичния проблем и вида на артроскопската процедура при всеки един пациент, както и от здравословното му състояние преди операцията.